

Savi

□

Sisällys

- [1 Käyttö](#)
- [2 Kansanlääkintä](#)
- [3 Savirappaus](#)
- [4 Laasti](#)
- [5 Saviuunilaasti](#)
  - [5.1 Tee-se-itse](#)
  - [5.2 Rautakaupasta](#)
- [6 Tulenkestävä savilaasti](#)
  - [6.1 Valmistaminen](#)
- [7 Rappaussavilaasti](#)
  - [7.1 Valmistaminen](#)
- [8 Kankaan savipaja 6.7.2004](#)

Käyttö

- Laasti

- vetävänä rohtona. Saven ionit vetävät kationeita puoleensa.

Kansanlääkintä

- Laita savea reumaattiseen kohtaan, laita päälle kostea kääre estämään kuivumista. Anna olla tuntikausia välillä vaihtaen käärettä ja savea.

Savirappaus

Savirappausa sisätiloissa Sveitsissä ekopioneerien matkalla 2008.

Rappauksen paksuus noin 20-30 mm.

- Olki seassa tekee pinnan ulkonäöstä erikoisen.
- Selkänöjattomien penkkien tai yksittäisten tuolien taakse voi asentaa puulevyn tms. estämään seinän kulumisen.

Laasti

- Saven ja veden suhde niin että massaa lasilevyille kaadettaessa ? määrä, leviää se 10 cm halkaisijaltaan.

Saviuunilaasti

Käytetään esimerkiksi poltetuista tiilistä muurattavien ja puilla lämmitettävien tulisijojen ja hormien muuraukseen. Sisätilakäyttöön. Laastin voi tehdä itse tai ostaa valmiina vettä vajaana säikeittäin rautakaupasta. Muurauolosuhteiden ja materiaalien tulee olla vähintään +5 C astetta. Saumapaksuus noin 10-13 mm. Työvälineet puhdistuvat vesipesulla käytön jälkeen.

Tee-se-itse

- Savi (pääsideaine)

Lihavaa eli erittäin hienorakeista, humuksetonta, sitkeää. (Kirjoita testi tähän). Jos savi on laihaa eli sisältää enemmän hiekkaa, voidaan sitä jäykistää 3-8 litralla sementtiä 100 laastilitraa kohti. Sementti tulee sekoittaa ensin vähäiseen veteen. Sementtipitoinen laasti tulee käyttää viimeistään 3 tunnin kuluessa.

Paras savi on sinistä liejusavea jota löytää jääkauden jälkeen heti syntyneistä virtauspaikoista joihin jään hienoimmiksi jauhutuneet hiukkaset ovat sedimentoituneet. Usein niiden päälle on kertynyt luonnollisesti paljon humusta myöhemmin. Ne ovat siis kosteikkoja tai laaksomaisia peltoja. Järvisavi on huonompaa ja murenee helpommin saumauksista. Liejusavikin murenee jos saumat ovat liian paksut.

- Vesi
- Luonnonhiekkä (runkoaine)

Tulisijan runkomuurauksessa puhdasta ja alle 3 mm raekokooltaan, sopiva on alle 1,5 mm. Tulitiilimuurauksessa alle 1 mm raekoko. Hiekan tulisi olla melko karkeaa ja ns. vähän hiertynyttä eli siinä on säilynyt hiekänjyvän särmäisyys -vrt kvartsihiekkä. Silloin "mekaaninen liimautuminen" on tehokkainta.

1) Savi ja vesi sekoitetaan keskenään niin hyvin velliksi että tulitikku pysyy siinä pystyssä. Mäntynestesaippua helpottaa vähänkätettyä sekoittamista. Tulitiilimuurauksessa jätetään vetelämmäksi.

2) Sekoitetaan sekaan hiekkää tilavuussuhteessa 1:3 - 1:5 (velli:hiekkä)

Rautakaupasta

Voi myös sisältää sementtiä ja työstettävyyttä parantavia lisäaineita. Katso sekoitusohjeet säkin kyljestä. Yleensä kaikkea vettä ei laiteta ensimmäisellä sekoituskerralla, vaan laastin annetaan seistä noin 10 minuuttia ja uusintasekoituksessa lisätään loput vedestä, jotta notkeus on sopiva.

Tulenkestävä savilaasti

Valmistaminen

- Sementti

Rappaussavilaasti

Valmistaminen

Savilaastiin lisätään reilusti sementtiä ja hiekkää.

- Vesi
- Tulenkestävistä tiilistä tehtyä murskettä

1) Seossuhde on 1:2 - 1:3

Kankaan savipaja 6.7.2004

Vierailuun liittyvä esittely:

- Rappaus 20-30 mm
- Rungon pystyjuoksut vuorotellen ulko- ja sisäseinän pintaan ei samaan riviin kun kyseessä on paksumpi seinä.
- Ei poikkipuita kuten ikkunoita varten. Pienemmät aukot, jotka kuivumisen jälkeen leikataan oikeaan kokoon.
- Huomio välikaton ja seinän ja ulkokaton rakenteeseen!
- Ei galvanoitua verkkoa varsinkaan jos käytetään soodaa --> reaktio ja rappauksen läpi. Korvaa koolinkien kohdalla pajulla tms.
- Syksyllä kuivatettu lämmittimillä sisäpuolelta n. 40 asteessa pari viikkoa.

- Ohran olki ei hyvä vaan ruis.
- Savea olkeen vain ohut kerros.
- Lietekärryllä sekoitus
- Koneella paksumpaa kuin käsin savimassa.
- Korkea harkkotiilisokkeli ja Lecasora ei hyvä.
- Ei liian tukevaa puurunkoa ainakaan ulkopintaan tarvitse.
- Ikkunanpuitteisiin keramiikkaa + siinä kierrätyslasista sulatettuja kohtia.